

6

ערוך

הלכות שילוח הקן סימן רצ"ב רצ"ג השלח

ליטלן רק שמא לא החזין העליונים חציצה אסור ליטלן ולכן היה ספק אבל בהעליונים ובאם ליכא ספק שחזר האם רובצת עליהן ומהוים לקיים בהם מצות שילוח הקן ואם נטל האם או הביצים קודם שילוח האם ודאי לוקה כבב"ל שילוח הקן (כ"ז ק"י) ולמדנו מזה ככל שילוח הקן דאם נטל הבנים קודם ששלח האם היו לוקה דהתורה צוהה מקודם שלח השלח את האם ואח"כ הבנים תקח לך.

ב עוד כתב שחם מקצת סימני האפרוחין בתוך הקן קודם שיקחנה היו משלח ואם לא שלח אינו לוקה עכ"ל כלומר דיש ספק דהא אם היה כניה כך ולא היה ניסר השחיטה היו הן טריפה ולא נתייב בשילוח או אפשר כיון דבידו לנטור השחיטה תקח לך קרינן בהן וחייבות בשילוח וסירי דבשעה ששחם נטל האם כגון ששחם בחדא ידא וניטל האם בידו השנית וליכא אפילו שהיה משהו ואפילו יש שהיה משהו נהי דאנן כחכרונן כמ"ש בס"י כיג אבל רוב הפוסקים כתיירם כמ"ש שם ולכן לענין שילוח הקן אין להקל (כ"ז ק"י).

בא היתה מעופפת על הקן אם כנפיה נוגעת בהן חייב לשלח יאם לא פטור אע"פ שנוגעים מן הצד והרכבים פסק דאם נוגעות מן הצד חייב וזה שכתבנו בנ"ב דפטור והו' במעופפת מן הצד אבל לא במעופפת עליהן (ט"ז ק"י) ורבים חולקים עליו בזה ואם היתה יושבת בין הביצים או בין האפרוחים אפילו נוגעת בהן פטור דכתיב על האפרוחים ולא ביניהן ואם היתה יושבת על שני ענפי האילן והקן תחתיה רואים כל שאלו תשכט א"ע מן האילן נפילת עליהם חייבת דקרינן בזה והאם רובצת על האפרוחים וגוי ואם לאו פטור והאם החייבת בשילוח אסורה גם לרבר מצוה כמו למחר בה את המצורע (מ"ג).

טבמדינת הודו המתבודדים ביערים במקום אחר ונקבץ עפר על ראשו ומפני ריבוי העופות יש שעושים קניה על ראשם וכן בראש שארי בעלי חיים וזהו כבארץ שדרי כתיב ואדמה על ראשו (ג"ה) ובין ברה"ר ובין ברה"י או בשדות וכרמים ויערות ומדברות חייב בשילוח ואם שילחה וחזרה לקן בעיר הביצים אי האפרוחים שם חייב עוד הפעם לשלוח ואפילו באה פעמים דכתיב שלח השלח אפילו כמה וכמה פעמים (ג"ה) אבל אם נטל הבנים מהקן אף שהחזיר להקן וחזרה האם עליהם החזין סומן ופטור משילוח שהרי כבר זכה בהבנים.

ידן הנן (ק"ה): שילוח הקן ניהג בחולין ולא בקדשים שהרי איננו יכול לקיים שלח השלח שהרי צריך להביאה להקדש ואי קשיא הא בלא"ה לא משכחת לה רביון שהקדישה מסתמא היא שלו דדבר שאינו שלו אינו יכול להקדיש וא"כ הוה כסומן דילך דמשכחת לה שהקדיש תרנגולת לבדק הבית ומרדה ופרחה ממנו דבחולין כהני יצאה מרשותו ונהג בה שילוח כמ"ש בסעי' י"ד אבל בהקדש לא יצאה מרשות הקדש דכל מקום שהיה הרי הוא שייך להקדש דכתיב לך הארץ ומלוצה (ג"ה) ולכן אף שמרשותו יצאה אינה בשילוח מפני שצריך למסרה לניזכר היא ובניה כמ"ש הרמב"ם ספ"ג ע"ש.

יג כתב רבינו הבי"ד בסעי' ט' היתה סלית או כנפי נוצה מעוף אחר או ביצים סוורות מפסיקין בינה לקן או שהיו שני סדרי ביצים זה על זה וכנפיה נוגעות בסדר העליון או שהיתה אם על גבי אם או שהיה הזכר על הקן והאם על הזכר היו משלח ואם לא שלח אינו לוקה עכ"ל דכל אלו הם בעיות בנ"ב ולא איפשטא ובביצים על ביצים הכהנה שהיה רוצה ליטול התחתונים ואם העליונים היו הספק נחשבים התחתונים כסניחים במקום אחר ולא בהקן וכותר

רצ"ג

דין איסור חרש קודם לעומר וכו' כ"ה סעי'.

הקרוב ב"י בניסן כדכתיב שם ממחרת השבת יניסנו הכהן וכאם הקבלה עד למשה מסיני דזהו מבחרת חג הפסח ומעיקר הדין בזמניו כשהאיר הסורח בסיו בניסן הותר החרש אך רבן יוחנן בן זכאי התקין שיהא יום הנף כלומר יום מ"ו שסניפין בו את העמר כולו אסור מטעם שנתבאר שם והרמב"ם בפ"י מטאכ"א פסק דמן התורה אסר כל יום מ"ו בזמניו ולכן בחיל שעושים שני ימים וז"ל אסור גם בי"ז עד לערב מדרבנן משום דהיה ספק תורה מן פסק הרמב"ם. ב ואם חדש ניהג איסורו גם בחיל נחלקו בזה ר"א וחכמים בשנה ספיק וקדושין דרי"א ס"ל דחרש בחיל אסור מן התורה ברמ"ש פשטא דקרא שסמים חקת עולם לדרתיכם בכל משבתים ופירושו בכל מקום

א כתיב בפ' אסור כי תבוא אל הארץ וגו' וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם וגו' ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאתם את קרבן אלקיכם חקת עולם לדרתיכם בכל משבתים ואם אכל לחם וקלי וכרמל קודם העמר לוקה ג' מלקיות (מ"ה ט"ז) כשאכל כזית סכל אחר ואע"ג דבלאו אחד כתיבי קבלו הו"ל דכחולקין הן לענין מלקות משום דחדא כנייהו סיותר כדאיתא בנ"ב שם והא דכתיב עד עצם היום הזה דמשמע דבהניע היום הותר החרש והרר כתיב עד הביאתם וגו' רישא דקרא הוא בזמן שאין בהמ"ק קים דליכא קרבן דאז עיצומו של יום סתיר וסיופא סירי בזמן שבהמ"ק קים דאז הקרבן של העמר סתיר (מנחת כ"ה.) ואיסתי מקריבין